

*Відділ освіти Сквирської РДА
Сквирська ЗОШ І-ІІІ СТ. №3 ім. П. Тисьменецького*

*Проект на тему:
«Виготовлення карнавальної маски»*

Виконала:
учениця 11 класу
Добрівська Оксана Олександрівна
Керівник:
Каліновська Світлана Анатоліївна,
Учитель трудового навчання

2014
Сквира
Зміст

1. Вступна частина проекту.

2.Основна частина.

2.1.3 історії карнавальної маски. Виявлення традицій і тенденцій.

2.3.Аналіз виробів-аналогів.

3.Конструкційний етап.

3.1.Розробка ескізу виробу.

8.Обґрунтування виробу та характеристика використаних матеріалів та обладнання.

9.Технологічна частина.

10.Економічне та маркетингове дослідження.

11.Випробування виробу в реальних умовах.

12.Фотографія виготовленого виробу.

13.Висновок

14.Джерела інформації.

1.Вступна частина проекту

На творчий тур III етапу Всеукраїнської олімпіади з трудового навчання необхідно виконати творчий проект «Карнавальна маска». Спочатку це завдання мені здалося дуже складним та не цікавим, але коли моя подруга розповіла мені захоплюючу історію її подорожі у Венецію, де у кожній крамниці можна придбати карнавальну маску виготовлену італійськими майстрами і одну з них вона привезла із собою з подорожі. Я не втрималася і попросила мені показати цю маску, і була вражена її чарівністю та красою. Тому я з радістю взялася працювати над темою мого проекту. Ми звичайно не у Венеції, а маскарадні маски одягаємо на Новорічні свята, тому маску я вирішила виготовити Снігової Королеви, так як у мене є плаття голубого кольору до якого можна виготовити таку маску та одягати на Новий рік.

Усе більше заглиблюючись у роздуми і пошуки ідей, я дійшла висновку, що попереду робота цікава і захоплююча. Моя маска має бути красивою та зручною у використанні. Для виконання проекту я склала план роботи.

План роботи над проектом

1. Ознайомитися з темою проекту «Карнавальна маска».
2. Визначити рівень знань та вмінь, необхідних для виконання проекту.
3. Переглянути різні інформаційні джерела (магазини, журнали, Інтернет ресурси).
4. Зібрати цікавий історичний матеріал щодо маски.
5. Проаналізувати зібраний друкований і фотоматеріал.
6. Сконструювати власний виріб.
7. Дібрати і придбати матеріали та інструменти, необхідні для виготовлення маски.
8. Виготовити маску.

9. Оформити портфоліо (пояснювальну записку).

10.Захистити проект.

1.1. З історії карнавальної маски

Венеціанська маска (італ. *Maschera di Venezia*) - маскарадна маска, традиційний символ щорічного Венеціанського карнавалу.

Маски виготовляються у стилізованій формі людського обличчя або звіриної морди. Закривали обличчя, щоби приховати особу власника, його соціальний статус, стать, релігію. Маска дозволяла діяти більш вільно і розкуто у стосунках з іншими членами суспільства. Їх, як правило, носили під час карнавалу (*Carnevale*), але також використовували в інших випадках, як романтичних, так і злочинних. Це призвело до заборони носіння масок поза карнавалом незадовго до занепаду Венеціанської республіки.

Історія

Історія венеціанської маски сягає у глибину століть. Школа масок існувала вже в 1271 р. Їх виготовляли з глини, пап'є-маше, борошняного клею, марлі і фарби. Після підготовки моделі, майстри приступали до розпису і прикрашання маски малюнками, вишивкою, бісером, пір'ям тощо. Професія майстра масок (*mascareti*) була визнана конституцією від 10 квітня 1436 р., що зберігається в Державному архіві Венеції.

У 1773 р. офіційно працювало 12 крамниць масок з 31 працівником.

Носіння маски в повсякденному житті постійно обмежувалось. Заборонялось у масках відвідувати церкви, ходити у ночі і під час епідемії чуми. З 1458 р. також не дозволялось перевдягнутим у жіноче вбрання чоловікам входити у монастирі. Водночас їх широко використовували повії і відвідувачі борделів. У серпні 1608 р. Рада десяти заборонила носити маски протягом тривалого періоду. Відтак маски можна було використовувати тільки під час карнавалу або на офіційних бенкетах. За порушення закону чоловіків засуджували до

двох років ув'язнення і грошового штрафу, а жінок публічно сікли на площі Сан Марко з подальшим вигнанням на чотири роки з території республіки.

Види масок

Багато карнавальних масок походять з масок італійської комедії дель арте, особливого різновиду вуличної вистави. До них відносяться Арлекін, Бригелла, Коломбіна, Пульчинелла, Серветта та інші персонажі, кожен з яких відрізнявся визначеним характером, стилем поведінки і манерою одягатися. До класичних масок, не пов'язаних з театром, відносяться Баута, Лікар Чуми, Вольт.

Баута

Баута (італ. *Bauta*) — одна з найбільш поширених і популярних масок, що була відома з XVII ст. Назва, імовірно, походить від італ. *bau* або *babau* - вигадане чудовисько, яким лякали маленьких дітей (пор. бабай).

Зроблена у венеціанському стилі. Її носили як чоловіки, так і жінки. Нижня частина маски була зроблена таким чином, що людина могла їсти і пити, не розкриваючи обличчя. Різновидом цієї маски була «баута Казанови». До її набору входили, окрім білої маски, чорний трикутний капелюх (*tricornio*) і довгий темний плащ (*tabarro*).

У XVIII ст. баута стала стандартною маскою, носіння якої регулювалося венеціанським урядом. [1] Її носіння було обов'язковим під час ухвалення певних політичних рішень, коли вимагалась анонімність. Право на носіння мали тільки громадяни республіки. Деякі дослідники проводять паралелі з сучасними демократичними процесами, які запроваджують проведення загальних, прямих, вільних, рівних і таємних виборів або голосувань.

Бауту також широко використовували на карнавалах або у театрі. Форма маски забезпечувала повну анонімність. Водночас було заборонено носити з маскою зброю. За виконанням цих правил ретельно стежила поліція.

Коломбіна

Коломбіна (італ. Columbina) — багато прикрашена золотом, сріблом, стразами і пір'ям напівмаска. Вона тримається паличкою або пов'язується стрічкою, як і більшість інших венеціанських масок. Маска була частиною образу однойменної актриси в комедії дель арте. За переказами, актриса була настільки гарна, що не побажала приховувати обличчя, і спеціально для неї створили маску, яка закриває лише частину обличчя.

Моретта

Моррета (італ. Moretta) — овальна маска з чорного оксамиту, матеріалу, що, як правило, носили жінки католицьких жіночих шкіл. Походить з Франції,

згодом стала популярною у Венеції. Підкреслювала особливості жіночої краси. «Moretta» (смаглявка) або «Servetta muta» (німа служниця) — найзагадковіша і найромантичніша маска. Її також називали «Втіхою чоловіків», бо на місці рота у маски зсередини був невеликий шпеник, який доводилося затискати зубами, щоб тримати маску перед особою. За словами Казанови, такі маски робили жінок загадовими і мовчазними. Це маска таємничої незнайомки, яка приховує свої обличчя і голос.

Н'яга

Н'яга (італ. Gnaga) — жіночий одяг, у який перевдягались чоловіки. Для переоблачення використовувався також кошик і маска кішки. Власне, Gnaga походить від «gnao» (нявкання), оскільки чоловіки, видаючи себе за жінок, розмовляли награним фальцетом.

Вольто (Ларва)

Вольто або Ларва (італ. Volto або Larva) — переважно біла маска. Носять з трикутним капелюхом і плащем. Відома ще як «Громадянин» (Citizen), оскільки її носили в дозволені дні пересічні городяни. Вважається, що з лат. larva означає привид. А volto перекладається як «обличчя».

Маски, що виготовлялися з тонкого сукна, просоченого воском, були легкими та зручними для носіння протягом тривалого часу. Як баута, форма маски дозволяла власнику легко дихати, пити і говорити, не знімаючи її.

Лікар Чуми

Медіко делла Песте (італ. Medico Della Peste) — маска лікаря (доктора) чуми з довгим дзьобом. Одна із найдивніших і найбільш пізнаваних венеціанських масок. Її придумав французький лікар Шарль де Лорме (1584-1678) для захисту від бактерій під час епідемії чуми. Довгий ніс набивався зсередини дезінфікуючими солями і ароматичними рослинами, такими, як розмарин, часник, ялівець. Очі прикривали окулярами.

Італійці ж запозичили цю маску, щоб захиститися від жахливого смороду, що вразив Венецію у 1630-х рр. Карнавальний костюм включав також довгий чорний плащ, білі рукавички і палицю (для переміщення пацієнтів, не торкаючись зачумлених руками).

Персонаж Доктора на карнавалі пов'язаний із нагадуванням про смерть і марність життя («Memento mori»).

Виявлення традицій і тенденцій

Венеціанський карнавал в умовах Середньовіччя був невеликою в часі перервою від релігійних, а нерідко і моральних обмежень і норм. У час святкового шалу ніщо не здавалось занадто сміливим, кричущим або й ганебним.

Для участі у Венеціанському карнавалі єдиною обов'язковою умовою було бути в масці. Венеціанські маски вирізняються неабиякою вишуканістю, таємниці і художня майстерність виготовлення яких коріняться, як у народній, так і професійній традиціях. У добу пізнього Середньовіччя у Венеції носіння карнавальних масок набуло такої популярності, що їх почали надягати і в будні, чим нерідко користувалися різного ґатунку злодії. Саме це спонукало Церкву заборонити носіння карнавальних масок не в святкові дні. А в 1608 році в місті навіть видали декрет, за яким чоловіки за носіння в повсякденному житті масок каралися двома роками тюремного ув'язнення і стягненням солідного штрафу, а жінок за це ж правопорушення привселюдно сікли різками. Маска і карнавальний костюм, в першу чергу, персонажів італійської комедії дель арте (Арлекіно, П'єро, Панталоне, Коломбіна тощо) є основними атрибутами дійства.

Венеціанські маски робилися зі шкіри, тканини або за допомогою оригінальної техніки пап'є-маше. Спочатку маски, очевидно, були простішими, ніж тепер, щодо дизайну та декору, і крім символічного, нерідко мали і практичне призначення[1]. У теперішній час маски, які продовжують виготовляти вручну, часто дуже багато декоровані, оздоблені сріблом або золотом, біжутерією, стразами, пір'ям тощо, відтак вони є доволі коштовними.

2.2. Аналіз виробів-аналогів

Поміркувавши над темою проекту, я зразу вирішила, що виготовлятиму маску Снігової королеви, але у венеціанському стилі.

Під час пошуку моделей-аналогів я звернула увагу на інші зразки масок.

Модель 1. Маска білого кольору з кокошником. Виготовлена в техніці пап'є-маше, прикрашена розписом «гжель». Цю маску прикрашено бусами синього кольору та мереживною тасьмою по краях кокошника.

Модель 2. Венеціанська карнавальна маска білого кольору. Виготовлена також в техніці пап'є-маше, розписана золотистими завитками в тон полотняній обгортці навколо маски. З правого боку, як прикраса три біло-бежеві пір'їни зв'язані між собою бантом із цієї ж тканини.

Модель 3. Маска «Зайчик» виготовлена із пластмаси. Таку маску я не зможу виготовити у домашніх умовах та вона мені не подобається.

Модель4. Мазка «Незнайомка» мені дуже сподобалася,але я не вмію так досконало в'язати гачком,та й обличчя повністю вона не закриває. Тому таку маску я виготовляти не буду.

Аналізуючи моделі-аналоги, я звернула увагу на те, що всі вони різні за формою, матеріалами,з яких виготовлені, тощо. Далі розробила свої вимоги щодо масок і визначила, які зразки відповідають цим вимогам(табл.1).

Висновок. Отже, можна сказати, що найбільше моему задуму із призначенням відповідає маска під номером 1. Виконання маски у техніці пап'є-маше – це не складний процес , але довготривалий,який займає багато часу. Після виготовлення заготовки, тобто форми її потрібно буде ґрунтувати, шліфувати та покривати емаллю та лаком . А щоб маска набула красивого вигляду потрібно її розписати та оздобити, як на малюнку 1, та доповнити щось своє.

Аналіз моделей-аналогів масок

<i>Вимоги до виробу</i>	<i>Модель 1</i>	<i>Модель 2</i>	<i>Модель 3</i>	<i>Модель 4</i>
<i>Призначення</i>	+	+	+	+
<i>Матеріали для виготовлення виробу</i>	+	+	-	+
<i>Форма</i>	+	+	-	+
<i>Зручність увиконанні</i>	+	+	-	+
<i>Простота конструкції</i>	-	-	+	-
<i>Естетичний вигляд</i>	+	+	-	+
<i>Оригінальність</i>	+	+	-	+

3. Ескіз виробу

4.Обґрунтування виробу та характеристика використаних матеріалів та обладнання

Продумуючи форму маски «Снігова королева», я вирішила що з правої сторони маска буде доповнена гострими виступами, які схожі на кригу льоду. Зверху покрию її білою, перламутровою фарбою, імітація снігу та виконаю по ній голубо-синій розпис з елементами сніжинок.

Для роботи мені потрібні такі матеріали:

- 1.Марлевий бинт.
- 2.Пластилін -2шт.
- 3.Папір «крафт» -2арк.А1.
- 4.Клей ПВА-1бут.
- 5.Будівельний ніж-1шт.
- 6.Гіпсова шпаклівка - 1шт
- 7.Наждачний папір №14 -5см.
- 8.Акрилова шпаклівка -1шт.
- 9.Акрилова фарб - 1 балон.
- 10.Перламутрова фарба - 1балон.
- 11.Паралон –2х3см.
- 12.Клей пістолет - 1 шт.
- 13.Стрази-5шт.
- 14.Акриловий лак -1 балон.
- 15.Капронова тканина голубого кольору-15см.
- 16.Стрічка голуба-1 м.

17.Гумові рукавички -1 пар.

Організація робочого місця

Організація робочого місця відіграє важливу роль при роботі , так як від цього залежить якість виробу. Робоче місце має перебувати в найбільш освітленому місці вашої квартири. Краще, якщо ви розташуетесь недалеко від вікна , світло з якого при цьому буде падати на робочу поверхню столу прямо або ліворуч . Робочим місцем може бути стіл з висувними шухлядками для зберігання матеріалів. У ящиках столу зручно зберігати робочі коробки з необхідним матеріалом для роботи , інструменти та пристосування. Якщо робочий стіл не має висувних скриньок , то необхідно знайти місце для зберігання робочих коробок . Перед роботою перевірте справність інструментів і пристосувань. Переконайтеся , що всі необхідні матеріали для роботи приготовлені. Не допускайте знаходження непотрібних предметів на робочому столі , так як це буде лише відволікати вас від роботи і перешкодить знайти необхідні в даний час деталі. Перед початком роботи пам'ятайте завжди про правила безпеки . Приступаючи до роботи , уважно прочитайте всі рекомендації , які допоможуть вам грамотно виконати виріб. Закінчивши роботу , приберіть своє робоче місце , а інструменти та матеріали помістіть в робочі коробки.

Техніка безпеки

I.Поводження з ножицями :

- 1.Користуйся ножицями із заокругленими краями.
- 2.Клади ножиці на стіл так, щоб вони не виступали за край стола.
- 3.Не працюй тупими ножицями і ножицями з ослабленим шарнірним кріпленням.
- 4.Під час роботи слідкуй за лінією розрізу.

5. Під час різання притримуй матеріал лівою рукою так, щоб пальці були в стороні від леза.
6. Не тримай ножиці кінцями вверх.
7. Не залишай ножиці розкритими,
8. Не різ ножицями на ходу.
9. Не підходь до товариша під час різання.
10. Передавай ножиці кільцями до товариша із закритими лезами, тримаючи їх за робочу частину.

II. Поводження з термоклеючим пістолетом та клеєм ПВА

Термоклеючий пістолет – це пістолет з силіконовим клеєм у вигляді паличка, яка розплавляється під дією певної температури та наноситься на виріб. Тому слід дотримуватися правил техніки безпеки з електроприладами та з гарячими рідинами.

Якщо клей ПВА під час роботи потрапив до ока, його необхідно ретельно промити струменем води, в разі необхідності обов'язково звернутись до лікаря.

III. Поводження з балончиками фарб

Прямий контакт з аерозолем викликає кашель, задуха, нудоту, іноді набряк слизових оболонок який утруднює дихання. Тому люди які користуються такими приладами повинні фарбу наносити на відкритому повітрі (не у вітрени погоду), або в кімнаті де є хороша вентиляція. Працювати потрібно у спецодязі та у гумових печатках, одягнути марлеву пов'язку чи респіратор.

Людам які страждають на алергічні захворювання така робота протипоказана.

5. Технологічна карта

№	Послідовність виконання операцій	Фото операції	Прилади і матеріали
1.	Виготовити пластилінову заготовку (покласти марлю на обличчя, зверху накласти пластилінові шматочки)		<i>Пластилін, марля</i>
2.	Виготовлення шаблону (рвемо папір і наклеюємо на заготовку, 8 шарів, чекаючи поки кожний шар висохне)		<i>Папір-крафт, 2шт. формату А1, Клей ПВА розведений водою</i>
3.	Вирізаємо очі, ніздрі у маски		<i>Ножик, маска</i>
4.	Гіпсуємо гіпсовою шпаклівкою (щоб не було видно нерівностей)		<i>Гіпсова шпаклівка, маска</i>

5.	Шліфуємо шкіркою №14, щоб вирівняти краї		<i>Шкірка №14, маска</i>
6.	Покриваємо акриловою шпаклівкою(до 8 разів)		<i>Акрилова шпаклівка, маска</i>
7.	Шліфуємо шкіркою №14		<i>Шкірка №14, маска</i>
8.	Фарбуємо акриловою фарбою(Зрази)		<i>Балончик з акриловими фарбами, маска</i>
9.	Розмальовуємо олівцем за ескізом		<i>Маска, олівець</i>
10	Спонжиком наносимо перламутрову, акрилову фарбу		<i>Спонжик, акрилова, перламутрова фарба</i>

11	Малюємо губи, очі, візерунок на маску		<i>Акрилові, глянцеві фарби, пензлик, маска</i>
12	Приклеюємо стрази		<i>Клей, маска, стрази</i>
13	Покриваємо маску акриловим, прозорим лаком		<i>Акриловий лак, маска</i>
14	Остаточне оформлення маски	 	<i>Клей-пістолет, маска, тканина, ланцюжок</i>

6.Економічне обґрунтування

Розрахунок матеріальних витрат на виготовлення виробу наведено в табл.2.

Таблиця2

Розрахунок матеріальних витрат на виготовлення маски

Матеріали та інструменти	Ціна одиниці вимірювання, (грн.)	Витрати матеріалів та інструментів	Вартість витрат, (грн.)
Марлевий бинт	2,50	1шт.	2,50
Пластилін	1уп.-7,00	2шт.	1,40
Папір «крафт» .	A1-7,00	2шт.	14,00
Клей ПВА.	2,50	1бут.	2,50
Будівельний ніж	6,00	Б.у.	0,0
Гіпсова шпаклівка	9,00	1шт.	9,00
Наждачний папір№14	1м-9,00	5см.	0,45
Акрилова шпаклівка	12,00	0,5бан.	6,00
Акрилова фарба	27.00	залишки	2.00
Перламутрова фарба	24,00	залишок	1.00
Паралон 2х3см	Б.у.	Б.у	0.00
Силіконовий клей	1,80	1паличка	1,80
Стрази	100шт-12.00	5шт.	0,60
Акриловий лак			
Капронова тканина,15см.	1м.-27,00	10см.	2,70
Голуба стрічка, 1м.	0,30	1м.	0,30
Гумові	1,00	1пар.	1,00

печатки, 1 пар.			
Електроенергія	1 квт.-0,2335	100вт.	0,02

Усього собівартість виробу становить: 45,27грн.

Собівартість маски становить - 45,27 грн.

Карнавальна маска ручної роботи в торгівельній мережі коштує 250-300грн. Тому можливий прибуток становить:

$$П = Т - С = 250 - 45,27 = 204,73 \text{ грн.}$$

Виготовленням маски я цілком задоволена і тому похвалилась своїм рідним та знайомим. Зразу ж отримала замовлення на подібні маски казкових персонажів: від братика маску Зайчика, від виховательки маску Баби Яги чи Снігуроньки, від тата-Діда Мороза тощо. Такий вид робіт доступний кожному, тільки потрібна уява, велике бажання, терпіння та деякі знання.

Такі вироби мають особливий, неповторний, неперевершений вигляд та велику енергетику.

8.Випробування виробу в реальних умовах

1.Маска може впасти із столу на підлогу. Так як вона виконана із пап'є-маше, то вона міцна і не розіб'ється., але може відколотися фарба, або відклеїться страз.

2.Можна сісти на неї зверху, коли вона лежить на дивані, або у кріслі. Вона може тільки трошки зім'ятися, але форму свою не втратить.

Така маска прослужить дуже довго, якщо з нею поводитись обережно та акуратно.

Фотографія виготовленого виробу

Висновок

Під час роботи над проектом я багато дізналася нового:

з історії виникнення карнавальних масок, техніки виконання пап'є-маше, про моделі-аналоги, про способи виготовлення масок, які матеріали необхідні для виготовлення проєктованого виробу та інше.

Я розробила і виготовила карнавальну маску «Снігова Королева», яка прийшлася по душі всім, кому її презентувала, а головне, мені, так як ця маска скриває обличчя людини яка її надягає, створює гарний настрій, дарує казковість.

Я доклала багато зусиль, щоб робота була якісно виготовлена. Тепер я більш впевнена в своїх силах і зможу втілювати у життя нові ідеї.

Критерії оцінювання:

1) технологічні:

- оригінальність використання й поєднання матеріалів;
- нестандартні технології;
- незначна витрата коштів;
- висока складність та обсяг виконаних робіт відповідає всім вимогам ручних робіт;

2) конструктивні:

- зручність використання, міцність, надійність;
- відповідність конструкції призначенню виробу;

3) економічні:

- невелика собівартість виробу;

4) естетичні:

- оригінальні форми;
- композиційна завершеність,
- романтичний стиль.

Використані джерела

1.Лобенко С.Творчий проект . Знімний комір-спідниця.

Газета « Трудове навчання» №4(28) , квітень2010.-с.38-39.

2.Чарупа Г.Творчий проект. Сувенір мого регіону.

Газета « Трудове навчання» №11(47), листопад 2011.-с.31

3.Дехтярук Т.Вироби у техніці «аплікація». Зустрічаємо Новий рік. Газета « Трудове навчання»№12(48), грудень 2011.-с.37-38.

4. <https://www.google.com.ua/search?q=карнавальна+маска+картинки>